

pravljenega, izročiti slovensko dečo nenasitnemu germanskemu žrelu.

Na vse to kažejo jako sumljiva znamenja v „Učiteljskem Tovarišu“. Ta list naprednih učiteljev je pisan že popolnoma v duhu prusaškega „Schule und Haus“ in skoro da v duhu — Schulvereinskem. Ako pristaši te stranke pravijo: „bodimo mednarodni!“ ali da pozdravljajo v svoji sredi strastnega germanofila Peerza in druge take stvari, potem vemo, kam pes taco moli, potem vemo, da imamo v onih ljudeh, ki bi morali biti glavna narodna opora naše mladine, najnevarniše narodne izdajice. A v oči gled tej nevarnosti moramo trpečim srcem vzdikniti: tudi to je še moralo priti čez naš ubogi narod in srčno želeto si moramo nazaj zopet časov z redovniškim učiteljstvom, ki vsaj ni vzgajalo nar. mladine za tujce.“

Ta pamflet objavljamo danes brez komentara; tega bomo pisali po novem letu.

Kdor ima torej le trohico učiteljske časti v sebi, se mora z gnjevom obrniti od klerikalcev ter se ogibati njihovih „Slomškovih zvez“ in prav tako tudi glasila te klerikalne pastí.

Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic.

Kdor le količkaj opazuje naše delovanje, mora pač priznati, da smo v kratkem času jako napredovali. Še v nedavni dobi smo bili prezirani in od vsakoga strahovani. Nikdo nas ni ščitil, a vsakdo je od nas zahteval največje vlnudnosti, skromnosti in ponižnosti. Če nas je kdo udaril po enem licu, naj bi mu ponudili še drugo, a Bog ne daj, da bi se kdo pokazal moža. Po njem je bilo, ker je preiskava vselej izkopala nekaj, „was sich für den Lehrer nicht ziemt“. Kolikim tovarišem so se tem načinom odjedle petletnice!

Prišla je doba peticij, katere so razne deputacije izročale strogim našim gg. nadzornikom in drugim oblastnikom v dobrohotni pregled z dostavkom: „A, gospod, ne naša, ampak Vaša volja se naj zgodi“. In če je tak gospod blago volil izpregovoriti par prijaznih besedij, ali če je celo roke stisnil članom deputacije, bil je vesel ves Izrael.

A danes nastopa isto učiteljstvo odločno, da se popolnoma otrese svojega hlapčevanja. Danes tirja važnosti svojega stanu primernih pravic. Danes kaže, da je i ono živ del človeške družbe, ki ne pusti, da se preko njega preide na dnevni red. Danes je tisto tlačeno učiteljstvo najgorečnejši zagovornik človeških pravic, osobito pa zagovornik občne prosvete. Danes si upa to zatirano učiteljstvo izreči, kateri kandidati za državni zbor mu ugajajo, kateri ne, upa si te kandidate interpelirati, da, predrzne si celo učitelja kandidovati za državni zbor.

Kolika izpremema v kratki dobi tridesetih let!

A nismo še na vrhuncu, in nitita postojanka nam ni še povsem zajamčena. Ne smemo si še oddahnuti, ne smemo še mirovati in odložiti orožja, ker nasprotniki nam rastejo, ko gobe po dežju. Mnogo je zavidnežev, ki bi nas radi strmoglavili na prejšnje naše stališče. Z denunciacijami in sumničenji delujejo zoper naše prvoboritelje, držeč se gesla: „Udaril bom pastirja in čreda se bo razkropila“. In kakor nam kažejo izgledi iz drugih pokrajin, tudi oblastnije niso preveč naklonjene našim voditeljem.

Vsled tega je treba, da se združimo tesneje, da stojimo kakor skala trdno vsi za enega, eden za vse. Le če bo za vsakim našim voditeljem stala truma enakomislečih tovarišev, le tedaj bomo dovolj močni. — Še je mnogo tovarišev in tovarišic, ki le od daleč opazujejo naše bojevanje, ali pa se za isto celo ne zmenijo, češ, če bo kaj dobička, ga bodem itak deležen, izgubiti pa ne morem ničesar, če se za nič ne brigam. Vse te moramo skušati privedi v naše kolo, vse te moramo navdahniti z živo stanovsko zavestjo.

Tega pa s sedanjo našo organizacijo vsaj na slovenskem Štajerju ne moremo kmalo doseči. Naša majhna okrajna društva so sicer že mnogo storila za razvoj naše stanovske zavesti, za naš ugled in za našo nadaljno nabrazbo, a združiti nas v enotno postopanje za skupnimi smotri, pa vendar ne morejo.

„Zveza jugosl. uč. dr.“ in pa „Lehrerbund“ sta pa preveliki organizaciji, da bi se mogli veliko brigati za specifično naše razmere. Pri nas mora se z ozirom na narodnost drugače postopati, kakor pri „Lehrerbundu“ in z ozirom na deželo zopet drugače, kakor pri „Zavezi“. Vrhutega moreta ti zvezi zborovati le v večjih krajih in le malo učiteljev more redno srkati navdušenje velikih učiteljskih zborov.

Nam je na vsak način potrebna „Zveza slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic“, ki se bo vsled sklepa društvenih predsednikov, oziroma zaupnikov, storjenega v Celji 11. m. m., v kratkem osnovala.

Ta „Zveza“ pohitela bo lahko v vsak kraj, da je le ob železnici, povsod bo lahko navduševala tovariše in tovarišice za sveto našo stvar. Ona bo naše zadremance poiskala takorekoč v njih brlogih ter jih potegnila na solnce, da se jim bo videla vsaj barva. Ona bo našim klevetnikom zamašila usta in ne bodo nam mogli več očitati narodnega izdajstva. Na njenih shodih razmotrivale se bodo šolske in stanovske stvari po naših razmerah in lahko se nam bo združiti v enotnem postopanju. Šola, kakor naš stan, bosta s tem le pridobila.

K njenim zborom bomo lahko klicali tako imenovane šolske prijatelje, tam jim bomo lahko povedali, kaj od njih želimo in tam bomo tudi izvedeli, česa se nam je od njih nadejati. Pri takih shodih padlo bo sto in sto klenih zrn, ki bodo obrodila obilno žlahtnega sadu nam in narodu našemu.

„Zavezi jugosl. uč. dr.“, kakor tudi „Lehrerbundu“ pa naša „Zveza“ ne more biti v kvar, ona jima bo delo le olajšala, ker jima bo privedla veliko množico zavednih bojovnikov.

Dal Bog, da se ta „Zveza“ kmalo oživi in nam uresniči naše nade!

Ko izide osnutek njenih pravil v „Tovarišu“, sezimo tovariši in tovarišice urno po njem, da s svojim sodelovanjem ustvarimo kolikor mogoče zdrav in čil organizem, ki bo nam v veselje in ponos, nasprotnikom šole in učiteljstva pa v strah! Na zdar!

Po volitvi v V. kuriji.

Letos smo stopili učitelji prvič v volilno borbo. Če upoštevamo razmere naše dežele, v katerih se nahaja naše še zelo nezavedno ljudstvo, moramo pač priznati, da je v teh razmerah dobil naš kandidat g. L. Jelenc prav